

TANKER OG SPØRGSMÅL TIL 1. SØNDAG EFTER TRINITATIS

Salmer:

722, 494, 52, 374, 725

Intro:

Efter pinse begynder kirkens trinitatis-tid. Den begynder med Trinitatis søndag, der egentlig er en lille kirkelig festdag for treenigheden: Fader, Søn og Helligånd. Herefter følger trinitatis-tiden hen over sommeren og efteråret. Den kaldes kirkens hverdag eller det festløse halvår, fordi der i denne periode ingen højtider er. Det betyder imidlertid ikke, at de kristne fester er helt fraværende. Tværtimod! Festerne fra kirkens første halvår, og særligt jul, påske og pinse, skulle gerne klinge med i baghovedet gennem hele trinitatis-tiden. For man kan sige, at det netop er i trinitatis-tiden, at festerne skal slå rod og skal omsættes til hverdagsliv. Det er også derfor, at mange af prædiketeksterne i trinitatis-tiden handler om det kristne hverdagsliv. Her bliver grundlæggende forhold i menneskelivet taget op, og temaerne i trinitatis-tiden kan således f.eks. handle om sygdom, næstekærlighed, skyld, tilgivelse, forholdet til samfundet og forholdet til penge og rigdom.

Afhængig af hvornår påsken ligger placeret er der omkring 25 trinitatis-søndage. Trinitatis-tidens farve er grøn, der i kirken symboliserer troens og håbets og kærlighedens vækst i vores liv.

Prædiketeksten til denne søndag er en lignelse, som Jesus fortæller til mennesker omkring ham, der ifølge evangelisten bestod af ”pengeglade farisæere, og de gjorde nar af ham”. Lignelsen handler om forholdet til penge og rigdom, og Jesus skildrer to forskellige mennesker: en rig mand, som hver dag levede i fest og pragt, og en fattig mand ved navn Lazarus, der lå ved den rige mands port.

Prædiketekst – Lukasevangeliet 16,19-31: Den rige mand og Lazarus

Jesus sagde: »Der var en rig mand, som klædte sig i purpur og fint linned og hver dag levede i fest og pragt. Men en fattig mand ved navn Lazarus lå ved hans port, fuld af sår, og ønskede kun at spise sig mæt i det, der faldt fra den riges bord, og hundene kom tilmed og slikkede hans sår. Så døde den fattige, og han blev af englene båret hen i Abrahams skød. Også den rige døde og blev begravet. Da han slog øjnene op i dødsriget, hvor han pintes, ser han Abraham langt borte og Lazarus i hans skød. Fader Abraham! råbte han, forbarm dig over mig og send Lazarus, så han kan dyppe spidsen af sin finger i vand og læske min tunge, for jeg pines i disse luer. Men Abraham svarede: Barn, husk på, at du fik dit gode, mens du levede, og Lazarus på samme måde det onde; nu trøstes han her, mens du pines. Desuden er der lagt en dyb kløft mellem os og jer, for at de, som vil herfra over til jer, ikke skal kunne det, og de heller ikke skal komme over til os derovrefra. Da sagde han: Så beder jeg dig, fader, at du vil sende ham til min fars hus, for jeg har fem brødre, for at han kan advare dem, så ikke også de kommer til dette pinested. Men Abraham svarede: De har Moses og profeterne, dem kan de høre. Nej, fader Abraham! sagde han, men kommer der en til dem fra de døde, vil de omvende sig. Abraham svarede: Hvis de ikke hører Moses og profeterne, vil de heller ikke lade sig overbevise, selv om en står op fra de døde.«

Temaer i en prædiken:

- Man kunne f.eks. tage fat dér, hvor historien umiddelbart rammer os som det første: nemlig ved den uretfærdige ulighed, der kan være mellem mennesker. Hvor uretfærdigt er det ikke lige, at langt de fleste af os har i rigelige mængder af velstand, mens der åbenlyst er en masse

fattigdom og armod lige uden for vores port. Mennesker flygter, børn sulter og krige hænger. Selvom det nok ikke er Jesu vigtigste pointe med lignelsen, så må det alligevel godt ramme os og prikke til os: er vi som den rige mand, der lever i fest og pragt uden at gøre vores til at lindre fattigdom og nød for de mange Lazarus'er i verden?

- Det andet, som historien rammer os med, er kløften. Døden har noget definitivt og skæbnesvangert over sig. Den adskiller mennesker. Den sætter et ubarmhjertigt skel mellem levende og døde. Kløften er så dyb, at ingen kan ofre sig til den ene side, og ingen kan frelses til den anden side.
- Lignelsens afsluttende pointe: "Hvis de ikke hører Moses og profeterne, vil de heller ikke lade sig overbevise, selv om én står op fra de døde". Det er enormt befriende at høre om opstandelsen fra de døde i netop denne lignelse. Der er én, der er gået over kløften. Der er én, der har ofret sig, så at vi kan frelses. Også helt ind i døden. Lader vi os overbevise af det? Måske, ja. Og særligt hvis vi vil lytte til de ord i bl.a. Det gamle Testamente, der står som bagtæppe for Jesu ord og lignelse og liv.

Spørgsmål til prædiketeksten:

1. Rigdom og fattigdom. Det er dét, der er lignelsens omdrejningspunkt. Og kontrasten hér er overdrevet stor. Den rige mand er overdrevet rig, og lever hver dag i fest og pragt. Den fattige mand er derimod overdrevet fattig, og har kun omstrejfende hunde til at pleje sine sår. Der er som nævnt noget hér, der kan virke provokerende på os. Hvad provokerer særligt jer, når I hører historien om de to mænd?
2. De er adskilt i livet, den rige og Lazarus. Og Jesus siger i sin lignelse, at de også er adskilt i døden. Historien taler ligeud om, at der i døden er pine på den ene side og at der er trøst på den anden side. Hvordan forstår I det? Og er der også noget hér, der virker provokerende på jer?
3. Når man hører historien, MÅ man næsten spørge: Hvad har den rige mand egentlig gjort, siden han skal havne i den pine, han havner i? Hvad tænker I om det? Bliver han straffet alene på grund af sin økonomiske velstand som sådan? Eller kan der være noget andet på spil?
4. Rigdom og fattigdom. Det er som nævnt dét, der er lignelsens omdrejningspunkt. Der er blot også en anden slags fattigdom i historien end den rent økonomiske fattigdom. Der er en åndelig fattigdom. Det vil sige den fattigdom, at man overhører bibelens ord i almindelighed og Jesu forkyndelse i særdeleshed. Den rige mand var rig i økonomisk henseende, men fattig i åndelig henseende. Og det er som om Jesus hér er meget tæt på at sætte lighedstegn mellem de to: Økonomisk rig = åndelig fattig, og økonomisk fattig = åndelig rig. Hvad kan Jesu pointe være med det? Hvad er lighedspunkterne egentlig mellem ydre fattigdom og indre, åndelig rigdom – hvis der ER lighedspunkter?
5. Hvad ligger der i lignelsens afsluttende sætning: "Hvis de ikke hører Moses og profeterne, vil de heller ikke lade sig overbevise, selv om en står op fra de døde."?
6. Er der i det hele taget noget evangelium i lignelsen hér?

Der er gudstjeneste kl. 9.00 i Grene Kirke og kl. 10.30 i Billund Kirke ved Solvej.

NB! Der er lagt en ny årsplan 2019-20 for prædikenværksteder og bibelkredse på Grene Sogns hjemmeside: <https://www.grenesogn.dk/aktiviteter/bibel-og-studiekredse/>

Peter F